

Dobrý a lepší

Flash ve verzi MX znamenal velký krok kupředu - kromě mnoha nových funkcí a možností vyjadřovalo označení MX i náležitost k rodině propojených produktů Macromedia. Jak je na tom sedmá verze, nadepsaná "pouze" MX 2004?

Poslední dobou se stává smutnou tradicí, že nová verze produktu je vypuštěna v rámci marketingové strategie, nikoliv proto, že vývojáři přišli s novinkami, které si vyšší číslo zaslouží. Toto podezření vzbudila i nová verze Flashe, u níž se na první pohled zdálo největší změnou rozdělení na "obyčejnou" a "profesionální". Jde tedy o marketingový tah, nebo se můžeme těšit na opravdové novinky?

Nové verze pokračují v trendu, který Macromedia nastolila řadou produktů Studio MX. Znamená to provázanost s ostatními aplikacemi a jednotně řešené uživatelské rozhraní. V tomto ohledu nenastaly žádné revoluční změny - uživatelské rozhraní programu je takové, jaké ho známe, doznalo pouze několika designérských vylepšení. Novinky se tedy soustředily výhradně do nových funkcí.

FLASH MX 2004

Už v poslední verzi programu Flash jste si mohli zvyknout na mnoho drobností, které zpříjemňovaly práci. Většina tehdy uvedených novinek (funkce pro vyhledávání a nahrazování, Property Inspector, transformační efekty či maskování) doznala drobných vylepšení, která vycházejí vstříc uživatelskému pohodlí. Opravdu nové funkce však musíme hledat jinde.

Také timeline (časová osa) se dočkala drobných vylepšení, zcela nové jsou však do ní zapracované Timeline Effects, sada předem připravených efektů pro rychlé použití s možností následné modifikace (Transition, Transform, Copy to Grid, Distribute, Duplicate, Blur, Drop Shadow, Expand a Explode). Flash tak nabízí i podporu instantní tvorby efektů v SWF animacích, kterou uvítají zejména neprofesionální tvůrci.

Nové možnosti poskytuje program i při práci s multimédií - v poslední verzi bylo možné importovat videosoubory a zpracovávat je interním kodekem. Nyní je možný i import videa ve formátech AVI a MOV s nastavením ořezu, měřítka, barevné korekce a také komprese, která slouží k optimalizaci stahovaného videa pro předem definovanou rychlost připojení a umožňuje docílit opravdu dobrých výsledků. Lepší je také podpora zvukových souborů MP3, ADPCM a Nelly Mosser, včetně kontroly hlasitosti.

Tento trend, který směřuje k použití Flashe jako komplexního, ne jen kompozičního nástroje, sleduje i rozšíření podpory ostatních formátů - zejména to platí o formátech EPS, PDF a Illustrator 10. Za zmínku stojí i podpora Microsoft Active Accessibility (MSAA) pro tvorbu aplikací pro postižené.

Skutečně revoluční je ale podpora CSS kaskádových stylů. Text použitý v animaci je nyní možné formátovat pomocí externího souboru s definicí CSS. Znamená to lepší provázanost flashových prvků s obsahem webové prezentace - když se k tomu přidá i přepracovaná a zjednodušená možnost přidávání posuvníků (scroll bars) k textovým polím, mohou všichni designéři zajásat. Příjemnou novinkou je také adaptivní vyhlazování textu speciálním algoritmem zajišťujícím čitelnost malých textů.

Jedním ze základních kamenů Flashe je i jeho programovací jazyk ActionScript, v nové verzi označovaný jako ActionScript 2.0. Jeho struktura byla přepracována tak, aby se přiblížil objektově orientovaným jazykům - to, co bylo v předchozí verzi v náznacích, nyní vývojáři dotáhli do konce. Společně s přepracovaným jazykem se rozšířila i knihovna komponentů pro instantní vytváření interaktivních prvků v animaci.

Zcela nový je také samostatný panel nazvaný Behaviors, který slouží k přehledu asociovaných akcí a k editaci akcí nových. Jeho konstrukce vychází ze stejnojmenného panelu v aplikaci Director, rovněž umožňujícího rychlé přiřazení už vytvořené akce. Flash se tím posunul opět blíže k možnostem Directoru, nejvýše postavené aplikace v rodině produktů Macromedia.

Publikační možnosti Flashe se dočkaly spíše kosmetických změn. Už samozřejmostí je univerzální použití vytvořených aplikací, které mohou být určeny pro internet, stolní počítače všech platform, přenosná zařízení a mobilní telefony. Příjemná je nyní lokalizace aplikací do jiných jazyků pomocí nového panelu Strings, užitečný je také tzv. deployment kit, určený pro snadnou integraci flashových aplikací na internetových stránkách.

FLASH MX PROFESSIONAL 2004

Hlavním problémem při hodnocení dvou verzí jednoho programu je otázka, zda jde o program se stejným určením, nebo o program se zcela specifickým vybavením. Flash Professional je někde mezi tím

- jeho vybavení rozšiřuje možnosti funkcí, které naleznete i v základní verzi. Určení rozšířených funkcí ale dává jasně najevo, pro koho je produkt určen.

Pokročilé vývojářské nástroje umožňují vývoj aplikací pomocí "formulářů" jako v jiných vizuálních programovacích nástrojích (MS Visual Basic). Program obsahuje i komponenty pro tvorbu sofistikovaných aplikací - data grid, kalendář, menu, záložky apod. Nový je také panel Project pro komplexní správu projektů.

Trend zaměřený na potřeby vývojářů náročnějších aplikací je zřejmý i v dalších prvcích, jako jsou Source Management System pro úplnou kontrolu nad jednotlivými verzemi aplikace při vývoji, možnost používání externích ActionScript souborů nebo usnadnění tvorby prezentací typu slideshow. Flash Professional tak dává jasně najevo, že jeho doménou mají být rozsáhlé statické prezentace. Tomu odpovídá i přímé propojení na datové zdroje včetně XML a web services pomocí databázových komponent (Data Connector Components) ve vizuálním modu nebo v ActionScriptu a integrace se serverovými platformami. Nová je funkce Data Source Shadowing - automatický monitoring změn v datových souborech a aktualizace dat na obrazovce.

Již základní verze dala tušit, že Flash je rozšiřován o některé "directorové vychytávky". Rozšířená podpora videa v profi verzi jde dál: kromě Flash Video Exporteru pro export videa přímo z hlavních videoeditačních programů, jako je Avid Xpress/Media Composer, Apple Final Cut Pro, Discreet Cleaner a Anystream Agility, umožňuje program i nalinkování externích souborů MOV.

Profesionální je také vývoj prezentací pro různá zařízení - tvůrci jistě ocení možnost emulace Flash Playeru pro různá mobilní zařízení pro testování aplikací, podporu MIDI a vyzváněcích tónů, screen recording codec pro zaznamenávání prezentací z obrazovky a šablony pro rychlý vývoj aplikací pro běžné mobilní telefony a zařízení typu PDA.

"Profi" Flash se stává kompletním prezentačním nástrojem, který by měl pokrýt všechny potřeby tvůrců. Ve srovnání s Directorem rezignoval na podporu 3D objektů, nabízí však široké možnosti pro práci s databázemi.

ZÁVĚR

Z celkového zhodnocení je zřejmé, že nová verze Flashe není jen kosmetickým zlepšením (zejména v profi variantě). Uspěchanost moderního marketingového tempa ji však, jako asi 99,9999 % jiných produktů, také neminula. Krátce po jejím uvedení přišla opravná subverze, přinášející "další zdokonalení" (čti opravy drobných nedodělků). Tu také přineseme spolu s celým souborem programů firmy Macromedia na DVD přiloženém k březnovému Chipu.

Vlastimil Bret

MACROMEDIA FLASH MX 2004

Vývojový nástroj pro multimediální aplikace.

Minimální požadavky Mac - G3, 128 MB RAM, 215 MB na HD, grafika 16bit 1024 x 768, CD-ROM, Mac OS X 10.2.6 PC - Pentium 600 MHz, 128 MB RAM, 275 MB na HD, grafika 16bit 1024 x 768, CD-ROM, Windows 98SE/2000/XP

Výrobce Macromedia, San Francisco, CA, USA

Poskytl Digital Media, Olomouc

Cena 16 592 Kč včetně DPH (Pro 21 106 Kč)

ADOBE USTUPUJE?

Společnost Adobe od 15. listopadu 2003 ukončila distribuci programu LiveMotion 2 a aktivní technickou podporu ukončí koncem března tohoto roku. Oficiálním důvodem ukončení vývoje a prodeje programu je "zaměření na jiné oblasti vývoje" Adobe tak vyklízí pole a vzdává boj o komunitu internetových grafiků. Otázkou zůstává, zda Adobe nestahuje LiveMotion proto, že připravuje jiný krok: boj o majoritní editor SWF animací už nevyhraje, ale má v rukávu vlastní formát - SVG (Scalable Vector Graphics), který má internetu také co nabídnout. Možná se tak dočkáme dalšího boomu internetových animací.